

Profiadau Niweidiol yn Ystod Plentyndod (ACE) yng Nghymru

Mae ACE yn brofiadau ingol sy'n digwydd yn ystod plentyndod sy'n niweidio plentyn yn uniongyrchol (e.e. rhywiol neu gam--drin corfforol) neu'n effeithio ar yr amgylchedd lle maent yn byw (e.e. cael eu magu mewn tŷ lle mae trais domestig).

Faint o oedolion yng Nghymru sydd wedi cael cyswllt â phob ACE?

CAMDRINIAETH PLANT

Cam-drin llafar
23%

Cam-drin corfforol
17%

Cam-drin rhywiol
10%

AELWYD PLENTYNDOD WEDI CYNWYS

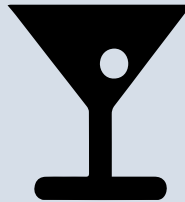
Rhieni'n gwahanu
20%

Trais domestig
16%

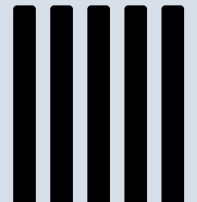
Salwch meddwl
14%

Cam-drin alcohol
14%

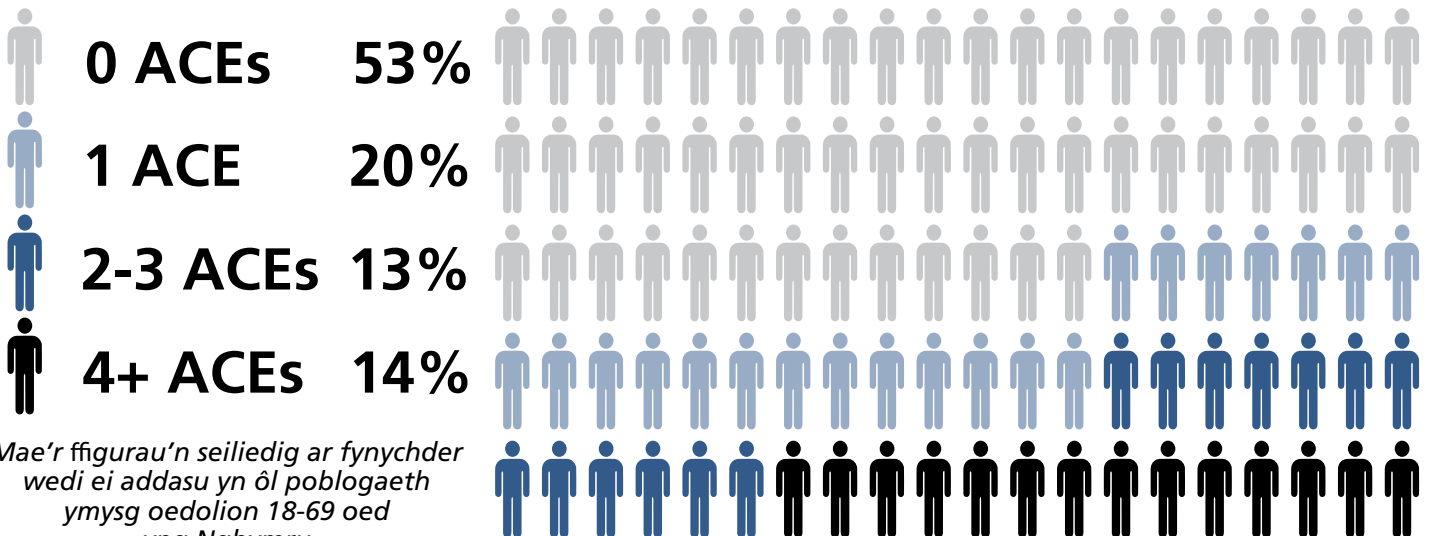

Defnyddio cyffuriau
5%

Carcharu
5%

Am bob 100 o oedolion yng Nghymru, 47 wedi dioddef un ACE o leiaf yn ystod eu plentyndod ac mae 14 wedi dioddef 4 neu fwy.

Mae'r ffigurau'n seiliedig ar fynychder wedi ei addasu yn ôl poblogaeth ymysg oedolion 18-69 oed yng Nghymru

Mae ACE yn cynyddu perygl unigolion o ddatblygu ymddygiad sy'n niweidiol i iechyd

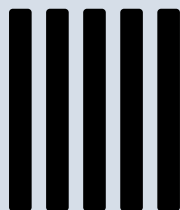
O'u cymharu â phobl heb unrhyw ACE, mae'r rheiny â 4+ ACE:

- 4 gwaith yn fwy tebygol** o fod yn yfwyr risg uchel
- 6 gwaith yn fwy tebygol** o fod wedi beichiogi neu achosi beichiogi nas bwriadwyd yn yr arddegau
- 6 gwaith yn fwy tebygol** o smygu sigarêts neu dybaco
- 6 gwaith yn fwy tebygol** o fod wedi cael rhyw o dan 16 oed
- 11 gwaith yn fwy tebygol** o fod wedi smygu cannabis
- 14 gwaith yn fwy tebygol** o fod yn ddiodefwr trais yn y 12 mis diwethaf
- 15 gwaith yn fwy tebygol** o fod wedi cyflawni trais yn erbyn person arall yn y 12 mis diwethaf
- 16 gwaith yn fwy tebygol** o fod wedi defnyddio crack cocaine neu heroin
- 20 gwaith yn fwy tebygol** o fod wedi cael eu carcharu unrhyw bryd yn ystod eu bywyd

Gallai atal ACE i genedlaethau'r dyfodol leihau lefelau:

Defnyddio heroin/crack cocaine
(trwy gydol bywyd)
o 66%

Carcharu
(trwy gydol bywyd)
o 65%

Cyflawni trais
(y flwyddyn ddiwethaf)
o 60%

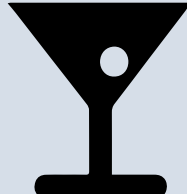
Dioddef trais
(y flwyddyn ddiwethaf)
o 57%

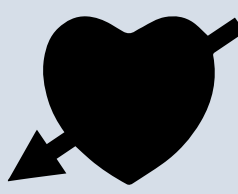
Defnydd o gannabis
(trwy gydol bywyd)
o 42%

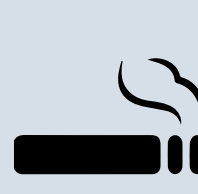
Beichiogi nas bwriadwyd yn yr arddegau
o 41%

Yfed risg uchel
(presennol)
o 35%

Rhyw yn gynnar
(cyn 16 oed)
o 31%

Smygu tybaco neu e-sigarêts
(presennol)
o 24%

Deiet gwael
(presennol; <2 ddarn o ffrwythau a llysiau y dydd)
o 16%

Fe wnaeth arolwg cenedlaethol Profiadau Andwyol Plentyndod yng Nghymru gyfweild â thua 2000 o bobl (18-69 oed) ledled Cymru yn eu cartrefi yn 2015. O'r rheiny oedd yn gymwys i gymryd rhan, cytunodd ychydig o dan hanner i gymryd rhan ac rydym yn ddiolchgar i bawb a roddodd o'u hamser. Mae'r wybodaeth yn yr info-graphic hwn yn dod o *Brofiadau Niweidiol yn Ystod Plentyndod a'u cysylltad ag Ymddygiad sy'n Niweidio Iechyd ymysg poblogaeth Cymru sy'n oedolion*.

Cyfarwyddiaeth Polisi, Ymchwil a Datblygu Rhyngwladol, Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru, Adeilad Hadyn Ellis, Heol Maendy, Cathays, Caerdydd, CF24 4HQ.
www.publichealthwales.wales.nhs.uk Ffôn: +44(0)2921 41933

Hydref 2015